هەرچەند لە ڕووی ئەندازیارییەوە ئەو ئەرکانە ڕوونن، بەڵام لە ڕووی ئەخلاقییەوە ئاڵۆزن. ئەندازیار ناتوانێت تەنها وەک ژمێرەرێک مامەڵە لەگەڵ ئەو پرسانە بکات. ئەو بەرپرسیارە لە کاریگەرییە کۆمەڵایەتی و ژینگەییەکانی ئەو بڕیارانەی کە دەیانسەپێنێت. ئەگەر ئەندازیار تەنها بە ژمارەکان و ڕێسا تەکنیکییەکانەوە سەرقاڵ بێت و لە ڕووبەڕووبوونەوەی ئەو پرسیارە قووڵترانە خۆی بدزێتەوە، ئەوا لە ڕاستیدا ئەرکێکی گرنگی خۆی بەجێ ناهێنێت.

(سەرچاوە: ئەرشیفی ماڵپەڕەکان)

ئەم ئاڵۆزییە ئەخلاقییانە بە ڕوونی لە کێشەی ئاوی خواردنەوە دەردەکەون. لە زۆر شوێنی جیهاندا، بەتایبەتی لە وڵاتانی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست و باکووری ئەفریقا، ئاو بە خێرایی لە کەمبوونەوەدایە. ئەندازیارێک کە ئەرکی دیزاینکردنی سیستەمی ئاودێری بۆ کشتوکاڵێکی گەورە وەردەگرێت، دەبێت بڕیار بدات کە ئایا ئاو بۆ کشتوکاڵ بەکاربهێنرێت یان بۆ خواردنەوەی خەڵک. ئەمە تەنها پرسێکی تەکنیکی نییە، بەڵکو پرسێکی ئەخلاقی و سیاسییە. ئەندازیار ناتوانێت بە ئاسانی ئەو بڕیارە بدات، بەڵکو دەبێت لەگەڵ کۆمەڵگا و دەسەڵاتدارانی ناوچەکە گفتوگۆ بکات و هەوڵ بدات هاوسەنگییەکی دادپەروەرانە بدۆزێتەوە.

ئەرکی ئەندازیار تەنها بە ڕووبەڕووبوونەوەی ئەو کێشانە کۆتایی نایەت، بەڵکو دەبێت هەوڵ بدات ئەو کێشانە چارەسەر بکات. ئەمەش بە واتای ئەوە دێت کە ئەندازیار دەبێت لە ڕووی ئەخلاقییەوە بەرپرسیار بێت لە ئەنجامەکانی ئەو بڕیارانەی کە دەیدات. ئەگەر ئەندازیار بڕیار بدات کە ئاو بۆ کشتوکاڵ بەکاربهێنرێت، ئەوا دەبێت ئامادە بێت بۆ ئەو کەسانەی کە بەهۆی ئەو بڕیارەوە ئاویان پێ نادرێت، ڕوونکردنەوە بدات و بەرپرسیار بێت لە بەرامبەر ئەو زیانانەی کە بەسەر ژینگەدا دێن. ئەمە ئەرکێکی قورس و ئاڵۆزە، بەڵام بەشێکی گرنگی پیشەی ئەندازیارییە.

(سەرچاوە: ئەرشیفی ماڵپەڕەکان)

ئەرکی ئەندازیار تەنها بە ڕووبەڕووبوونەوەی ئەو کێشانە کۆتایی نایەت، بەڵکو دەبێت هەوڵ بدات ئەو کێشانە چارەسەر بکات. ئەمەش بە واتای ئەوە دێت کە ئەندازیار دەبێت لە ڕووی ئەخلاقییەوە بەرپرسیار بێت لە ئەنجامەکانی ئەو بڕیارانەی کە دەیدات. ئەگەر ئەندازیار بڕیار بدات کە ئاو بۆ کشتوکاڵ بەکاربهێنرێت، ئەوا دەبێت ئامادە بێت بۆ ئەو کەسانەی کە بەهۆی ئەو بڕیارەوە ئاویان پێ نادرێت، ڕوونکردنەوە بدات و بەرپرسیار بێت لە بەرامبەر ئەو زیانانەی کە بەسەر ژینگەدا دێن. ئەمە ئەرکێکی قورس و ئاڵۆزە، بەڵام بەشێکی گرنگی پیشەی ئەندازیارییە.

(سەرچاوە: ئەرشیفی ماڵپەڕەکان)

هەرچەند لە ڕووی ئەندازیارییەوە ئەو ئەرکانە ڕوونن، بەڵام لە ڕووی ئەخلاقییەوە ئاڵۆزن. ئەندازیار ناتوانێت تەنها وەک ژمێرەرێک مامەڵە لەگەڵ ئەو پرسانە بکات. ئەو بەرپرسیارە لە کاریگەرییە کۆمەڵایەتی و ژینگەییەکانی ئەو بڕیارانەی کە دەیانسەپێنێت. ئەگەر ئەندازیار تەنها بە ژمارەکان و ڕێسا تەکنیکییەکانەوە سەرقاڵ بێت و لە ڕووبەڕووبوونەوەی ئەو پرسیارە قووڵترانە خۆی بدزێتەوە، ئەوا لە ڕاستیدا ئەرکێکی گرنگی خۆی بەجێ ناهێنێت.

(سەرچاوە: ئەرشیفی ماڵپەڕەکان)

ئەم ئاڵۆزییە ئەخلاقیانە بە ڕوونی لە کێشەی ئاوی خواردنەوە دەردەکەون. لە زۆر شوێنی جیهاندا، بەتایبەتی لە وڵاتانی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست و باکووری ئەفریقا، ئاو بە خێرایی لە کەمبوونەوەدایە. ئەندازیارێک کە ئەرکی دیزاینکردنی سیستەمی ئاودێری بۆ کشتوکاڵێکی گەورە وەردەگرێت، دەبێت بڕیار بدات کە ئایا ئاو بۆ کشتوکاڵ بەکاربهێنرێت یان بۆ خواردنەوەی خەڵک. ئەمە تەنها پرسێکی تەکنیکی نییە، بەڵکو پرسێکی ئەخلاقی و سیاسییە. ئەندازیار ناتوانێت بە ئاسانی ئەو بڕیارە بدات، بەڵکو دەبێت لەگەڵ کۆمەڵگا و دەسەڵاتدارانی ناوچەکە گفتوگۆ بکات و هەوڵ بدات هاوسەنگییەکی دادپەروەرانە بدۆزێتەوە.

پیشەی ئەندازیاری و پرسی ئیلهام لەنێوان ڕەهەندی ئەرکەکان لە ژیر، هێلانەی ٢ ماڵپەڕەکانی بەشی هەوڵەوە دابەزی

ئەندازیار ئەو کەسەیە کە ئەرکی دیزاینکردن و بەڕێوەبردنی ئەو سیستەمانە وەردەگرێت کە ژیان ئاسانتر دەکەن.